

Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår

Dokumentplassering:

1.1.1.7.4-7

Godkjent dato:

21.05.2026

Revideres innen:

21.11.2026

Sist endret:

21.05.2026

Versjon:

1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 21.11.2026

Utarbeidet av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang, FG Pleieplan.

Plan ID: [nummer] **Versjon:** [1.0]

Revideres innen dato: 2023

Lokaltilpassing av nasjonal veiledende plan utarbeidet av faggruppe i Helsesørst

Fagansvarlig SSHF: KDS forvaltere

Oppdatert dato: mai, 2024

Oppdatert kunnskapsgrunnlag dato: 2020

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskriving
3.	Respirasjon/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smerter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	SCT	Sykepleiediagnose	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Frekvens/situasjon	Referanse
6	285304000	Risiko for trykksår	1157027004	Ingen trykksår			
			444884003	Intakt hud			
			225392000	Vurdering av risiko for trykksår	Score screening:		
6			225996006	Forebygging av trykksår			(1-3)
				Anvend prosedyre i EKWeb: Tiltakskort – del 2, SSHF id: 38243			
				Anvend prosedyre i EKWeb: Forebygging av trykksår. Id: 37290			
6			710054004	Opprettholdelse av hudkvalitet			(7)
6			711041003	Vurdering av hudkvalitet		2 ganger per døgn	(7)
			225360001	Hudstell	(Spesifiser: Fuktighetsbevarende krem, barriereprodukter)		
			1477100020210	iverksetting av trykkavlastende tiltak			
			733920005	sørge for trykkavlastende madrass			(1,2,4)
			308453003	Henvising til ergoterapeut			(4,5)
7			229824005	Leiring av pasient			(1,2,4)

Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørst, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Verifisert av: []	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Dok.nr: D59252
---	---------------------------------	----------------------	---	-------------------

Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helseørstøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02
-----------------------------	---	---------------------------------	------------------------------	--	-------------------

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

7			Meldt inn ønske om begrep - kommer	Bevegelsesrestriksjoner	Spesifiser: (...)		
7			225316001	Sengeleie	Alltid 30 graders vinkling ved sengeleie		
7				Leiring i stol	Spesifiser: (...)		
6			225286008	snuregime	Spesifiser: (...)		
6			1156693003	Tilsyn av hælbeskyttelse	Spesifiser: (...)		(1,2,4)
6			46869008	Undervisning om forebygging av trykksår			(3-5)
7			713145001	Undervisning om immobilisering			(3,4,7)
12			54657008	Undervisning om hygiene			(3,4,7)
6			410245001	Undervisning om hudstell			(3,4,7)
6	399912005	Trykksår	1157027004	Ingen trykksår			
			830130002	God sårtilheling			
6			225393005	Vurdering av trykksår			(6-8)
				Anvend prosedyre i EkWeb: Tiltakskort 1, vurdering av trykksår. Id: 38242	Grad:		
			1477100020210	iverksetting av trykkavlastende tiltak			
			733920005	Sørge for trykkavlastende madrass	Spesifiser: (...)		(6,7)
			308453003	Henvising til ergoterapeut	For utlevering av trykkavlastende madrass		(5,6)
7			229824005	Leiring av pasient			(1,6,7)
			Meldt inn ønske om begrep - kommer	Bevegelsesrestriksjoner	Spesifiser: (...)		
			225316001	Sengeleie	Alltid 30 graders vinkling ved sengeleie		

Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02
-----------------------------	---	---------------------------------	------------------------------	--	-------------------

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

				Leiring i stol	Spesifiser: (....)		
			225286008	snuregime	Spesifiser: (....)		
			1156693003	Tilsyn av hælbeskyttelse	Spesifiser: (....)		(1,2,4)
6			225357008	Behandling av trykksår			(6-8)
			1153457002	stell av åpent sår	(spesifiser) Anvend prosedyre i EKWeb: Håndbok for sårbehandl ing id: 09606	(Spesifiser sårprosed yre)	
			1153458007	stell av lukket sår	(spesifiser) Anvend prosedyre i EKWeb: Håndbok for sårbehandl ing id: 09606	(Spesifiser sårprosed yre)	
6			372032001	Vurdering av sårtilheling	Vurder og dokumente r ut ifra TIME		(6-8)
6			1153455005	Vurdering av tegn og symptomer på infeksjon			(6-8)
6			1155756009	Samarbeid med tverrfaglig team om sårbehandling	Spesifiser: (....)		(4,5)
6			385913007	Undervisning om behandling av trykksår			(3,5,9)
6			710827003	Undervisning om sårtilheling			(3,9)
4	284670008	Svekket ernæringsstatus	1145522009	Bedret ernæringsstatus			
			1156885001	Næringsinntak i samsvar med behov			
4			1759002	Vurdering av ernæringsstatus			(5-7,10)
			710563008	Vurdering av risiko for nedsatt ernæringsstatus	Score screening: Dato:		
				Underernæring hos voksne. Forebygging og behandling. Ved score lik eller over 2: Følg prosedyre i EkWeb: id: 46151			
			386372009	Håndtering av ernæring			
				Proteinrik kost			

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 4 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørstøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02	

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

				Se annen VP: Ernæringssvikt - underernæring			
6	78648007	Risiko for infeksjon	397680002	Ingen tegn eller symptomer på infeksjon			
6			370835007	Overvåking av tegn og symptomer på infeksjon	(rubor, varme, hevelse, smerte, feber nedsatt funksjonse vne)		(3,6-8)
6			304495004	Overvåking av vitale tegn			(6-8)
				NEWS. Følg prosedyre i EkWeb: Id: 49779			
8	22253000	Smerte	1156446004	Viser tilstrekkelig smertekontroll			
			225399009	Smertevurdering			(6,7)
				Bruke NRS skår: Følg prosedyre i EkWeb: id: 28412	I MV		
			278414003	Smertehåndtering			
				Se annen VP: Smerte - akutt			
				Se annen VP: Smerte - kronisk			
7	129694002	Risiko for inaktivitet	1157027004	Ingen trykksår			
7			1144523008	Normal aktivitetstoleranse			
7			711004004	Overvåking av aktivitetstoleranse	Overvåke pasientens kapasitet i aktivitet. Spesifiser:		(7)
7			1155839009	tilrettelegging for aktivitet i dagliglivet			(3,7)
				Veilede og tilrettelegge for selvstendighet i ADL aktivitet.	Spesifiser: (f.eks stell rutiner)		
			430481008	Fremming av fysisk mobilitet			(3,7)
7			430481008	Vurdering av mobilitet			(3,7)
			225991001	Sørge for tilgjengelig mobilitetshjelpemiddel	Spesifiser: (...)		
			308447003)	Henvising til fysioterapeut			
7	714884000	Vansker med forflytning	714883006	I stand til å forflytte seg			
7			711004004	Overvåking av aktivitetstoleranse			
7			1155839009	tilrettelegging for aktivitet i dagliglivet	(Spesifiser: hjelpemidler)		(3,4,7)
7			710122006	Fremming av fysisk mobilitet			(3,4)
7			430481008	Vurdering av mobilitet			(3,4)

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 5 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørst, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02	

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

7			710803000	Bistand med mobilitet	Spesifiser: (....)		(3,4)
			710960001	Forflytning ved bruk av forflytningsteknikk	Spesifiser: (....)		
			225991001	Sørge for tilgjengelig mobilitetshjelpemiddel	Spesifiser: (....)		
5	165232002	Urininkontinens	444884003	Intakt hud			
5			408979003	Håndtering av stell ved urininkontinens			(4)
5			733923007	Bleieskift	Spesifiser: (....)		(4)
				Bruk av uridom	Spesifiser: (....)		(4)
			225360001	Hudstell	Spesifiser: (....)		
			410024004	Blærekateterisering	Vurdere behov for permanent kateter		
5			408978006	Undervisning om behandling ved urininkontinens			(4)
5	72042002	Avføringsinkontinens	444884003	Intakt hud			
5			386223004	Behandling av avføringsinkontinens			(4)
5			710140005	Fremming av rutine for defekasjon	Spesifiser: (....)		(4)
5			733923007	Bleieskift	Spesifiser: (....)		(4)
				Bruk av Flexi-seal drenasje. Følg prosedyre i EKWeb id: 29454			
6			225360001	Hudstell	Spesifiser: (....)		(4)
10		Behov for å planlegge utskrivelse	430567009	klar for utskrivelse			
			371754007	planlegging av utskrivelse	Videreformidle observasjoner og tiltak		
				Se annen VP: Hjemreise/Utskrivelse			

Referanser

- How to Prevent Pressure Ulcers [Internet]. EBSCO Publishing. 2018. Available from: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nup&AN=2009805509&site=nup-live&scope=site>.

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 6 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørst, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

2. Oslo universitetssykehus. Trykksår - forebygging [Retningslinje]. eHåndboken ous-hf.no2020 [Available from: <https://ehandboken.ous-hf.no/document/9639?preview=true>].
3. Patient education: Pressure sores (The Basics) [Database]. UpToDate2020 [cited 2020 01.12]. Available from: <https://www.uptodate.com/contents/16982>.
4. Prevention of pressure-induced skin and soft tissue injury [Database]. UpToDateJan 06 2020 [cited 2020 01.12]. Available from: <https://www.uptodate.com/contents/2885>.
5. Schub TB, Schub ERB. Pressure Injuries: Prevention Strategies [Internet]. EBSCO Publishing. 2018. Available from: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nup&AN=T702866&site=nup-live&scope=site>
6. Berlowitz D. Clinical staging and management of pressure-induced skin and soft tissue injury [Database]. UpToDateMay 12, 2020 [cited 2020 01.12]. Available from: <https://www.uptodate.com/contents/2887>.
7. National Pressure Injury Advisory Panel (NPIAP), European Pressure Ulcer Advisory Panel (EPUAP) and Pan Pacific Pressure Injury Alliance (PPPIA). Prevention and treatment of pressure ulcers/injuries: clinical practice guideline. Perth, Australia; 2019. <https://www.epuap.org/pu-guidelines/>
8. Schub TB, Woten MRB. Pressure Injuries: Treatment. Ipswich, Massachusetts: EBSCO Publishing; 2018. Available from: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nup&AN=T702944&site=nup-live&scope=site>.
9. Wood D. Pressure Injuries. EBSCO Publishing; 2018. EBSCO Publishing. 2018. Available from: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nup&AN=2009866440&site=nup-live&scope=site>.
10. Marcel CB, Karakashian ARB. Pressure Injuries: Nutritional Factors [Internet]. EBSCO Publishing. 2018. Available from: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nup&AN=T702637&site=nup-live&scope=site>.

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 7 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørst, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Aktuelle sykepleieintervensjoner ved forebygging og behandling av trykksår for optimal sårtilheling?
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Alle pasienter
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: 21.04.2022: Regional FG Pleieplan v/ Ida Steen har overført VP til nye koder i SNOMED CT. Annika Brandal, sykepleier med videreutdanning i sår, SSHF, innleide HF ressurser, klinisk dokumentasjon EPJ, Avdeling Teknologi og e-helse. Sidsel Ragnhild Børmark, CRNA, MSc, PhD, Prosessansvarlig klinisk dokumentasjon EPJ, Avdeling Teknologi og e-helse. Jane Wik, Helse Midt, sykepleier, EPJ-konsulent, Seksjon for kliniske IKT-funksjoner Lisa Beate Johansen, spesialisykepleier, AKUM, UNN Tromsø (prosjektleder Veiledende behandlingsplaner, Helse Nord)
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Planen er ikke vurdert av pasienter i målgruppen.
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: PICO skjema ble utarbeidet som et samarbeid i arbeidsgruppa mellom HSØ og HN. Det ble gjennomført systematisk søk med utgangspunkt i PICO skjema, søket ble gjennomført som et samarbeid mellom Annika Brandal i arbeidsgruppen og bibliotekar, Sonja May Amundsen på SSHF.
6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er: Det er mye aktuell litteratur på området, det ble derfor plukket ut mest relevant litteratur under søket. Fagprosedyren «forebygging av trykksår» fra 2020, ble brukt som kontroll.
7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Det meste er av nyere dato. Det er mye litteratur på tema. Svakhet: det er kun tre personer som har utarbeidet planen, alle med arbeidssted i RHF, Annika jobber til vanlig som fagsykepleier på sengepost, og har utdanning og bred erfaring på tema, samt nylig vært i klinikk, som gjør planen klinikk nær.
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): Planen sendes til høring: NIFS: Ida Marie Bredesen (imbre@online.no / uxidbr@ous-hf.no) NSFs Faggruppe for Sykepleiere i Dermatologi og Venerologi: kontaktperson Kristine Kirkeby Fuskeland (kfuskela@ous-hf.no) (Leder). KDS nettverket HSØ og HM. Når VBP skal legges inn i DIPS classic er det kun mulig å velge et funksjonsområde. Derfor må det tas stilling til hvilket funksjonsområdet som skal stå i planen. Etter min mening bør funksjonsområde 6 velges i denne planen. Flere intervensjoner handler om undervisning. Burde det vært inne et mål som går på kunnskap? Vi har valgt kun 6 i planen videre.

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 8 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

	<p>Bruken av mål/resultat Tørr hud 10047073, Det tenkes vel her på at målet skal være at huden ikke er fuktig av urin som følge av inkontinens. Slik jeg forstår denne koden handler dette om en negativ tilstand, ikke et ønsket resultat. Tror derfor det blir feil å bruke den her.</p> <p>Dette er med utgangspunkt i dette fjernet.</p> <p>Savner «avlaste hud/trykkutsatte områder» som intervensjon knyttet til diagnosen «risiko for trykksår».</p> <p>Dette må en ta med i oppdateringen av planen, om kodeverket da dekker dette behovet.</p> <p>Planen er vurdert av arbeidsgruppe somatikk voksen i Helseplattformen.</p>
ENDRINGER OG ANSVAR	
	<p>Endringer siden forrige versjon:</p> <p>Plan er lokaltilpasset til SSHF ved Janne Stien og Andreas Tveit Halvorsen KDS – forvaltere.</p> <p>I arbeidet med lokaltilpassning er prosedyrer i VAR byttet ut med lokale prosedyrer, så langt det lar seg gjøre. Da planen hadde lite spesifiseringer i form av forordninger under tiltak er det tilført forordninger under tiltak som manglet det. I arbeid med utfylling av forordninger er gammel plan (NVP) på NANDA/NIC brukt som hjelp sammen med tilgjengelig kunnskapsgrunnlag på denne planen.</p>
9	<p>For bedre flyt og tilpasset bruk på SSHF har vi gjort strukturell endring som å endre problem “inaktivitet” til “risiko for inaktivitet”. “Risiko for inaktivitet” og “vansker med forflytning” har blitt tilpasset bruk på sshf med nye forordninger og endringer i oppsett av tiltak.</p> <p>Vi har byttet ut enkelte koder til nye bedre passende som “utlevering av trykkavlastende madrass” til “iverksetting av trykkavlastende tiltak” med forordning “Sørge for trykkavlastende madrass”. Etter høring i KDS – nettverket på SSHF er det lagt til små endringer: Leiring - Sengeleie – Alltid 30 graders vinkling ved sengeleie, etter internasjonale anbefaling. Diagnosen Behov for å planlegge utskrivelse er lagt til med mål og tiltak.</p>
10	<p>Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er:</p> <p>Oppdateres hvert 3. år.</p>

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 9 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Sett inn Dokumentasjon av søk her

Dokumentasjon av litteratursøk for NVP Trykksår

Søk skal dokumenteres på en slik måte at de kan reproduseres nøyaktig slik de ble gjennomført. Dato for søk skal alltid oppgis. Antall treff oppgis der det er relevant.

VP tittel	Trykksår
Spørsmål fra PICO-skjema	Hvilke sykepleieintervensjoner er aktuelle ved forebygging og behandling av trykksår for optimal sårtilheling?
Kontakt detaljer	Navn: Annika Brandal E-post: Annika.brandal@sshf.no
Bibliotekar som utførte eller veiledet søket	Navn: Sonja May Amundsen Arbeidssted: SSHF, Enhetsleder Medisinsk bibliotek E-post: Sonja.May.Amundsen@sshf.no Tlf: 37014237

Obligatoriske kilder er merket (obligatorisk). Slett gjerne bokser for kilder det ikke er søkt i, og legg eventuelt til nye bokser for kilder som er søkt i tillegg. Nederst i skjemaet er en tom boks som kan kopieres og limes inn andre steder.

Retningslinjer og kliniske oppslagsverk

Database/kilde	Fagprosedyrer som er godkjent i de enkelte helseforetak på fagprosedyrer.no (obligatorisk)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Sett igjennom tema hud Søkt på begrepet: trykksår
Kommentarer	eHåndbok - Trykksår - forebygging (ous-hf.no) Trykksår – behandling i sykehjem - Helsebiblioteket.no Trykksår - behandling i sykehus og sykehjem - Helsebiblioteket.no ikke ferdig, frist 05.2020. Aktuelt å kontakte prosedyre ansvarlig?

Database/kilde	Nasjonale faglige retningslinjer, veiledere, prioriteringsveiledere og pakkeforløp fra Helsedirektoratet (obligatorisk)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: trykksår, sår og decubitus Bladd igjennom nasjonale faglige retningslinjer, veiledere og nasjonale faglige råd
Kommentarer	Ingen relevante treff

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 10 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Database/kilde	UpToDate (obligatorisk)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepene: Pressure ulcer, Pressure injuries, Pressure sore, Pressure wound, Bedsore, Bed ulcer, Decubitus og patient education pressure ulcer
Patient Education	Patient education: Pressure sores (The Basics) (oppdatert: Nov 24, 2020)
Kommentarer	Prevention of pressure-induced skin and soft tissue injury (oppdatert: Jan 06, 2020) Clinical staging and management of pressure-induced skin and soft tissue injury (oppdatert: May 12, 2020) Infectious complications of pressure-induced skin and soft tissue injury (oppdatert: Nov 04, 2019) Epidemiology, pathogenesis, and risk assessment of pressure-induced skin and soft tissue injury (oppdatert: Apr 16, 2020) Surgical management of pressure-induced skin and soft tissue injuries (oppdatert: Sep 30, 2020) Overview of treatment of chronic wounds (oppdatert: Sep 01, 2020) Basic principles of wound management (oppdatert: Jun 12, 2020) Negative pressure wound therapy (oppdatert: Jul 22, 2020)

Database/kilde	BMJ Best Practice (obligatorisk)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepene: Pressure ulcer, Pressure injuries, Pressure sore, Pressure wound, Bedsore, Bed ulcer og Decubitus
Patient leaflets	Patient information from BMJ (oppdatert: Jan 16, 2020)
Kommentarer	Pressure ulcer (oppdatert: 28 Mar 2018) Norton Scale to Stratify Risk of Pressure Sores Pressure ulcers: prevention and management (publisert: 23 April 2014) (NICE guideline)

Database/kilde	Nursing Reference Center (Evidence Based Care Sheets, Skills og Patient Handouts)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepene: Pressure ulcer, Pressure injuries, Pressure sore, Pressure wound, Bedsore, Bed ulcer og Decubitus
Kommentarer	Quick Lesson: Pressure Injuries: Prevention - Support Surfaces (oppdatert: April 27, 2018) Pressure Injuries and Long-Term Care (oppdatert: March 23, 2018) Pressure Injuries: Quality of Life (oppdatert: June 1, 2018) Pressure Injuries and Incontinence (oppdatert: February 23, 2018) Pressure Injuries: Nutritional Factors (oppdatert: March 2, 2018) Pressure Injuries: Therapy -- Wound Bed Preparation (oppdatert: March 9, 2018) Pressure Injuries: Therapy -- Wound Bed Preparation (oppdatert: March 9, 2018) Deep Tissue Pressure Injury (oppdatert: October 26, 2018)

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 11 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

	<p>Evidence-Based Care Sheets:</p> <p>Pressure Injuries: Facts and Figures (oppdatert: 2018 Apr 27)</p> <p>Pressure Injuries: Prevention Strategies (oppdatert: 2018 May 04)</p> <p>Pressure Injuries: Malnutrition and Dehydration (oppdatert: 2018 Jul 20)</p> <p>Pressure Injuries: Healthcare-Associated (oppdatert: 2018 Apr 27)</p> <p>Pressure Injuries: Spinal Cord Injury (oppdatert: 2018 May 11)</p> <p>Pressure Injuries: Treatment (oppdatert: 2018 Mar 16)</p> <p>Pressure Injuries: Infants and Children (oppdatert: 2018 Apr 20)</p> <p>Patient education - discharge instructions:</p> <p>How to Prevent Pressure Ulcers (oppdatert: 30 Jan 2019)</p> <p>Pressure Injuries (oppdatert: March 1, 2018)</p> <p>Nursing Practice and Skill</p> <p>Pressure Injuries: Providing Treatment – an Overview (oppdatert: 2020 May 15)</p> <p>Pressure Injuries: Implementing Prevention Strategies (oppdatert: 2020 May 15)</p> <p>Pressure Injuries: Assessing Risk (oppdatert: 2018 Jun 15)</p> <p>Bed Rest, Prolonged: Preventing Complications -- Integumentary System (oppdatert: 2017 May 12)</p> <p>Support Surface Mattresses: Using (oppdatert: 2018 Jan 26)</p> <p>Support Surface Mattresses and Overlays: Selecting Type (oppdatert: 2017 Oct 20)</p>
--	---

Database/kilde	NICE Guidance (UK) (obligatorisk)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepene: Pressure ulcer, Pressure injuries, Pressure sore, Pressure wound, Bedsore, Bed ulcer og Decubitus
Kommentarer	<p>Pressure ulcers: prevention and management Clinical guideline [CG179] (publisert: 23 April 2014)</p> <p>Pressure ulcers Quality standard [QS89] (oppdatert: 11 June 2015)</p> <p>2018 surveillance of pressure ulcers: prevention and management (NICE guideline CG179) (November 2018)</p>

Database/kilde	Helsebibliotekets retningslinjer og veiledere
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: trykksår og decubitus
Kommentarer	<p>Forebygging og behandling av trykksår: kortutgave av retningslinje (oppdatert: 2014)</p> <p>Generell informasjon fra NIFS</p>

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 12 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Database/kilde	Socialstyrelsen, Nationella riktlinjer (SE)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: trykksår, sår
Kommentarer	Ingen relevante treff

Database/kilde	Sundhedsstyrelsen, Nationale kliniske retningslinjer (DK)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: tryksår, sår Sett igjennom igangværende og utgivelser etter emne.
Kommentarer	Ingen relevante treff

Database/kilde	Center for kliniske retningslinjer (DK)
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: trykksår, sår Sett igjennom godkendte og undervejs
Kommentarer	Klinisk retningslinje for forebygging av trykksår hos pasienter med hoftebrud (oppdatert: 2009) Fra nettsiden: Denne kliniske retningslinje vil ikke bli oppdatert, da der 2020 er en ny national klinisk retningslinje på området.

Database/kilde	Pasientsikkerhetsprogrammet.no
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Søkt opp nettsiden.
Kommentarer	Forebygging av trykksår - Pasientsikkerhetsprogrammet På nettsiden: Fra januar 2019 opphørte Pasientsikkerhetsprogrammet, og det tidligere sekretariatet for Pasientsikkerhetsprogrammet går over til å bli avdeling for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i Helsedirektoratet. Arbeidet, konseptet og navnet I trygge hender 24-7 skal leve videre.

Database/kilde	European Pressure Ulcer Advisory Panel, American National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance
Dato for søk	27.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Søkt opp nettsiden.

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 13 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helseørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Kommentarer	European Pressure Ulcer Advisory Panel, American National Pressure Injury Advisory Panel and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and treatment of pressure ulcers/injuries: Quick reference guide. Emily Haesler (Ed.). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019 https://www.epuap.org/pu-guidelines/ Dansk kortversjon (2019)
--------------------	--

Systematiske oversikter

Database/kilde	The Cochrane Library (obligatorisk)
Dato for søk	27.11.2020
Søkehistorie	ID Search Hits #1 pressure AND (ulcer* OR sore* OR injur* OR damage* OR wound*) 16521 #2 decubitus 1360 #3 bedsore* OR (bed AND sore*) 372 #4 bedulcer* OR (bed AND ulcer*) 661 #5 #1 OR #2 OR #3 OR #4 17763 #6 MeSH descriptor: [Pressure Ulcer] explode all trees 745
Antall treff	Cochrane Reviews (9) Cochrane Protocol (1)
Kommentarer	Begrenset søk nr #5 og #6 til siste 5 år og sorter på relevans, bladd igjennom de relevante. Support surfaces for treating pressure ulcers (2018) Repositioning for pressure injury prevention in adults (2020) Risk assessment tools for the prevention of pressure ulcers (2019) Bed rest for pressure ulcer healing in wheelchair users (2016) Dressings and topical agents for preventing pressure ulcers (2018) Foam dressings for treating pressure ulcers (2017) Nutritional interventions for preventing and treating pressure ulcers (2014) Education of healthcare professionals for preventing pressure ulcers (2018) Risk assessment tools for the prevention of pressure ulcers (2019) Protokoll: Beds, overlays and mattresses for preventing and treating pressure ulcers: an overview of Cochrane reviews and network meta-analysis (oktober 2020)

Database/kilde	Epistemonikos (obligatorisk)
Dato for søk	27.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Advanced Search: (title:(title:(pressure AND (ulcer* OR sore* OR injur* OR damage* OR wound*)) OR abstract:(pressure AND (ulcer* OR sore* OR injur* OR damage* OR wound*))) OR (title:(decubitus) OR abstract:(decubitus)) OR (title:(bedsore* OR (bed AND sore*)) OR abstract:(bedsore* OR (bed AND sore*))) OR (title:(bedulcer* OR (bed AND ulcer*)) OR abstract:(bedulcer* OR (bed AND ulcer*))) OR abstract:(title:(pressure AND (ulcer* OR

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 14 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helseørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

	sore* OR injur* OR damage* OR wound*) OR abstract:(pressure AND (ulcer* OR sore* OR injur* OR damage* OR wound*)) OR (title:(decubitus) OR abstract:(decubitus)) OR (title:(bedsore* OR (bed AND sore*)) OR abstract:(bedsore* OR (bed AND sore*))) OR (title:(bedulcer* OR (bed AND ulcer*)) OR abstract:(bedulcer* OR (bed AND ulcer*))))
Antall treff	Broad Synthesis (3) Structured summary (0) Systematic review (6)
Kommentarer	Begrenset søket til først de siste 5 år og sorter på relevans, deretter siste år, sortert på relevans. Systematic Reviews on Preventing Pressure Ulcers: A Systematic Review (2016) Interventions for pressure ulcers: a summary of evidence for prevention and treatment (2018) Turning frequency in adult bedridden patients to prevent hospital-acquired pressure ulcer: A scoping review (2017) Kun ved abonnement. Strategies to support pressure injury best practices by the inter-professional team: A systematic review (2018) Kun ved abonnement. Support surfaces for pressure ulcer prevention: A network meta-analysis (2018) Nutritional therapy in the treatment of pressure injuries: a systematic review (2017) Barriers and enablers to implementation of pressure injury prevention in hospitalized adults: a mixed methods systematic review protocol (2020) Kun ved abonnement. Effectiveness of Different Topical Treatments in the Healing of Pressure Injuries: A Network Meta-analysis (2019) Kun ved abonnement. Prevention and treatment of pressure injuries: A meta-synthesis of Cochrane Reviews (2020) Kun ved abonnement.

Database/kilde	Folkehelseinstituttet - rapporter og trykksaker
Dato for søk	24.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepet: trykksår og decubitus
Kommentarer	Forebygging av trykksår (oppdatert: 09.09.2014) Oppsummert forskning om forebygging av trykksår (oppdatert: 2016)

Kvalitetsvurderte enkeltstudier

Database/kilde	McMaster PLUS – (ACP Journal Club (selected via PLUS) og PLUS Studies)
Dato for søk	27.11.2020
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Har søkt på begrepene: Pressure ulcer, Pressure injury, Pressure sore, Bedsore, Bed ulcer og Decubitus
Antall treff	Ingen nye relevante treff
Kommentarer	

		Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår			Side: 15 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørstøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Veiledende Plan: Trykksår Skjemanummer: 1 Kontaktperson: Annika Brandal Epost: annika.brandal@sshf.no			
Problemstilling formuleres som et presist spørsmål. Spørsmålet skal bestå av følgende deler:			
Patient/problem Hvilke pasienter/tilstand/ sykdom dreier det seg om?	Intervention Hvilken intervensjon/ eksposisjon dreier det seg om?	Comparison Hva sammenlignes intervensjonen med?	Outcome Hvilke resultat/effekt er av interesse?
Fullstendig spørsmål: Hvilke sykepleieintervensjoner er aktuelle ved forebygging og behandling av trykksår for optimal sårtilheling?			
Hva slags type spørsmål er dette? ☐ Diagnose ☐ Etiologi ☐ Erfaringer ☐ Prognose ☐ Effekt av tiltak		Er det aktuelt med søk i Lovdata etter relevante lover og forskrifter? ☐ Ja ☐ Nei	
Hvilke søkeord er aktuelle for å dekke problemstillingen? Bruk engelske ord, og pass på å få med alle synonymer. Del opp søkeordene etter hva som gjelder/beskriver pasienten, intervensjonen/eksposisjonen, sammenligningen og utfallet.			
P Person/pasient/problem	I Intervensjon/eksposisjon	C Evt. sammenligning	O Resultat/utfall
Alle pasienter Immobil Trykksår All patients Pressure ulcer Pressure injuries Pressure sore Pressure wound Bedsore Bed sore Bedulcer Bed ulcer Decubitus Pressure damage	Sårbehandling Informasjon Leiring Aktivitet Hygiene Ernæring Smerter Forebygging Pressure ulcer prevention Pressure injuries prevention Repositioning Reclining position Mobility Activity Nutrition Support surfaces Hygiene Pain		Sårtilheling Redusere/forebygge komplikasjoner Lindre smerter Pasienttilfredshet Aktivitetstoleranse Trygghet Wound healing Reduce complications Prevent complications Relieve pain Satisfied patient Activity tolerance Invulnerable

PICO

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 16 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

 SØRLANDET SYKEHUS	Veiledende plan for sykepleiepraksis: Trykksår				Side: 17 Av: 17
Dokument-id: I.1.1.7.4-7	Utarbeidet av: Faggruppe Helsesørsøt, Lokaltilpasset av KDS forvaltere	Fagansvarlig: KDS forvaltere	Godkjent dato: 21.05.2026	Godkjent av: På vegne av fagdirektøren Ole Bjørn Kittang	Revisjon: 1.02

Foretaksnivå/Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon/DIPS - elektronisk pasientjournal/Klinisk dokumentasjon av sykepleie/Veiledende behandlingsplaner

Kryssreferanser

Eksterne referanser